

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/120/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823010298
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823010298.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, na verejnom zasadnutí konanom 8. februára 2024 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudkyň JUDr. Moniky Liptákovej a JUDr. Eriky Bebčákovej, prejednal odvolanie obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/50/2023 z 13. októbra 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), ods. 2 Tr. por. zrušuje rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4T/50/2023 z 13.10.2023 vo výroku o treste u obžalovaného A. B..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaný A. B., nar. XX.X.XXXX v B., C. C. XX, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Žilina

sa odsudzuje:

podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. (§ 36 písm. d), k), l) Tr. zák. a § 37 písm. h) Tr. zák.), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaný sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušuje sa výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/31/2023 z 27.6.2023, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace s odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 24 mesiacov a súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov a súčasne zrušuje aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. na trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 30 mesiacov.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. v bodoch 1/, 2/ a 3/ uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode 4/ bol uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe tak, ako je uvedené v bodoch 1/ až 4/ napadnutého rozsudku.

Za uvedené trestné činy bol obžalovanému podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. d), písm. k), písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), písm. j) Tr. zák. uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/31/2023 zo dňa 27.06.2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 30 (tridsať) mesiacov.

Proti rozsudku okresného súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil tak, že toto podáva proti výroku o treste. S výškou uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov nesúhlasí, nakoľko tento považuje za neprimerane prísny. Ku skutku sa priznal, svoje konanie oľutoval a prejavil aj snahu o náhradu spôsobenej škody. Keďže sa priznal, prichádza u neho do úvahy postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pokiaľ ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody. Použitie trestnej sadzby v zmysle § 270 ods. 2 Tr. zák. v rozpätí od 7 do 10 rokov by bolo pre neho neprimerane prísne. Je toho názoru, že v danom prípade použitie § 39 ods. 1 Tr. zák. odôvodňujú jednak okolnosti prípadu ako aj jeho pomery. Domnieva sa, že mu je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 2 rokov. Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, uviedol, že falzifikáty bankoviek nevyrábal, tieto dostal od D. E., z ktorých pár kusov odovzdal ďalším spoluobžalovaným, ktorí ich následne použili. Tohto konania sa dopustil z mladíckej nerozvážnosti. Na neprimeranú trestnú sadzbu v § 270 ods. 2 Tr. zák. prihládajú sudy aj v iných prípadoch a za rovnakú trestnú činnosť ukladajú aj podmienené tresty odňatia slobody.

V odvolaní poukázal na konkrétne rozhodnutia okresných, resp. krajských súdov v Slovenskej republike. Poukázal aj na pripravovanú novelu Trestného zákona, v ktorej je pri § 270 ods. 2 Tr. zák. navrhovaná nižšia trestná sadzba, a to v rozpätí od 2 do 8 rokov. Taktiež prokurátor zastavil trestné stíhanie v prípade, keď podľa posudku Národnej banky Slovenska boli bankovky vyhodnotené stupňom kvality/nebezpečnosti 5, teda išlo o nepodarený falzifikát, s najnižším stupňom nebezpečnosti. Aj v jeho prípade išlo o falzifikáty so stupňom nebezpečnosti 5. Tieto okolnosti majú vplyv na to, aby bolo možné postupovať podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Uviedol, že má len 20 rokov a je osobou blízkou veku mladistvých. Nepodmienený trest odňatia slobody v jeho veku bude mať na neho veľmi negatívny dopad. U mladých ľudí takéto tresty môžu mať negatívny vplyv na formovanie ich osobnosti, ako aj psychický stav. Osoby v jeho veku vo výkone trestu odňatia slobody sa vyznačujú zvýšenými obrannými reakciami, prejavuje sa u nich spravidla negativizmus. Všetko toto potom spôsobuje, že osoby v jeho veku sa často nedokážu začleniť späť do spoločnosti a majú problémy v ďalšom živote. V čase spáchania skutku si neuvedomoval následky svojho konania a tieto si uvedomil až vo väzbe. Má riadne ukončené stredoškolské vzdelanie a pred zadržaním vykonával stavebné práce v Českej republike, kde bol samostatne zárobkovo činnou osobou. Pokiaľ ide o jeho rodinné zázemie, rodičia mu odpustili a má sa kam vrátiť. K rodičom má rešpekt a nechce ich sklamať. V prípade, ak by mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, nebude bývať v prístavbe rodičovského domu, ale bude bývať priamo v rodičovskom dome s rodičmi. Taktiež by chcel s otcom pracovať v oblasti stavebných prác. Jeho otec má kontakty aj v regióne Oravy a dokáže zabezpečiť rôzne zákazky na stavebné práce. Mal by teda zabezpečený aj dostatočný príjem na zabezpečovanie všetkých svojich potrieb. Pokiaľ ide o trest mu uložený, myslí si, že tento je prísnejší ako bezprávie, ktoré spôsobil svojim konaním. Čo sa týka priťažujúcich okolností, prvostupňový súd v rozsudku uviedol aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. j) Tr. zák., teda že zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého. On uviedol vo svojej výpovedi, že spoluobžalovaných dlho nepoznal, nevedel, koľko majú rokov, pričom im dal možnosť výberu, či falzifikáty bankoviek použijú alebo nie. Podľa neho preto nemala byť v jeho prípade použitá priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. j) Tr. zák. O veku mladistvých nemal žiadnu vedomosť. V čase skutku mali obaja mladiství pár mesiacov pred nadobudnutím plnoletosti. Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a uložil mu miernejší trest, a to trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, s podmieneným odkladom jeho výkonu.

Napadnutým rozsudkom okresného súdu boli uznaní za vinných aj ďalší traja spoluobžalovaní, u ktorých však rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Krajský súd na základe podaného odvolania obžalovaného podľa § 317 ods. 1, ods. 3 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste u obžalovaného A. B., ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a že toto je čiastočne dôvodné a to aj z iných dôvodov, než sú v ňom uvedené.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že výrok o treste u obžalovaného A. B. nie je úplne správny, pričom niektoré pochybenia okresného súdu nie je možné napraviť, keďže išlo by o rozhodnutie v neprospech obžalovaného a odvolanie podal len obžalovaný.

Pokiaľ prvostupňový súd použil § 41 ods. 1 Tr. zák. vo výroku o treste, ide o nesprávny postup, nakoľko v predmetnej veci boli splnené podmienky pre postup podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., nakoľko obžalovanému bol ukladaný súhrnný trest odňatia slobody za viac úmyselných trestných činov, z ktorých sú viaceré zločinom. Okresný súd mal teda pri ukladaní trestu postupovať podľa ustanovenia o použití asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. Ide o pochybenie, ktoré nemožno napraviť, keďže odvolanie podal len obžalovaný.

Krajský súd považuje za nesprávne prihliadnutie aj na poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. d) Tr. zák., a to, že obžalovaný spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých alebo ako osoba vo vyššom veku, ak táto skutočnosť mala vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť. Zo spisu nevyplýva, že by vek obžalovaného A. B. mal akýkoľvek vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť. Táto skutočnosť nebola preukázaná. Ani toto pochybenie okresného súdu nemožno napraviť, keďže odvolanie podal len obžalovaný.

Prvostupňový súd nepostupoval správne, keď prihliadol aj na priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. j) Tr. zák., teda že obžalovaný zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého. V tomto smere považuje krajský súd odvoláciu námietku obžalovaného za opodstatnenú, nakoľko zo spisu nevyplýva nepochybne skutočnosť, že obžalovaný v čase skutkov mal vedomosť o veku mladistvých spolupáchateľov. Krajský súd preto vo svojom rozsudku na túto priťažujúcu okolnosť neprihliadal.

Okresný súd napokon nesprávne rozhodol, keď obžalovanému uložil úhrnný a súhrnný trest. Takáto kombinácia nie je správna, nakoľko súhrnný trest nastupuje namiesto trestu úhrnného. Krajský súd túto nesprávnosť potom vo svojom rozsudku odstránil, keď obžalovanému uložil len súhrnný trest.

Pokiaľ ide o ostatné odvolacie námietky obžalovaného, s týmito sa krajský súd nestotožnil. Skutočnosť, že obžalovaný sa ku spáchaniu trestného činu priznal, svoje konanie oľutoval a prejavil aj snahu o náhradu spôsobenej škody, nie je takého charakteru, ktorá by odôvodňovala mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák., vzhľadom na okolnosti prípadu. Krajský súd navyše poznamenáva, že správne mal prvostupňový súd pri ukladaní trestu postupovať v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák., teda použiť asperačnú zásadu, v dôsledku ktorej dochádza k zvýšeniu hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu. Ani skutočnosť, že obžalovaný falzifikáty bankoviek nevyrábal, nie je okolnosťou prípadu, ktorá by umožňovala zníženie dolnej hranice trestnej sadzby postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Neobstojí ani tvrdenie obžalovaného, že konania sa dopustil z mladíckej nerozvážnosti, nakoľko z odpisu z registra trestov vyplýva, že tento sa v minulosti už opakovane dopustil trestnej činnosti a za trestnú činnosť už bol odsúdený. Je teda zrejmé, že v jeho prípade nejde o mladícku nerozvážnosť, ale o opakované páchanie trestnej činnosti.

Za nedôvodnú považuje krajský súd aj námietku obžalovaného, že iné súdy v Slovenskej republike v obdobných prípadoch ukladali miernejšie tresty, najmä, keď falzifikáty bankoviek boli vyhodnotené stupňom kvality 5 - ako nepodarené falzifikáty. Aj keď v predmetnej trestnej veci išlo o falzifikáty bankoviek so stupňom kvality 5 – ako nepodarené falzifikáty, nielen z odborného vyjadrenia Národnej banky Slovenska jednoznačne vyplýva, že za určitých podmienok môžu byť zameniteľné za pravé bankovky, ale aj zo samotných skutkov obžalovaného vyplýva, že tieto falošné bankovky v niektorých prípadoch predavači, ktorým boli ponúknuté, prevzali ako pravé a ako z pravých bankoviek potom

páchateľom vydali. Neobstojí preto argumentácia obžalovaného, že vzhľadom na stupeň falošnosti bankoviek by mu mal byť uložený miernejší trest odňatia slobody.

Na zákonnosť výmery trestu odňatia slobody v prípade obžalovaného nemá vplyv ani skutočnosť, že trestný čin spáchal vo veku 20 rokov a ani jeho konštatovanie, že výkon trestu odňatia slobody môže mať negatívny vplyv na ďalšie formovanie jeho osobnosti a psychický stav. Ako bolo už vyššie konštatované, v prípade obžalovaného nejde o prvopáchateľa trestnej činnosti, ale v minulosti sa už opakovane dopustil trestnej činnosti, pričom v jednom prípade bol aj právoplatne odsúdený. Ani táto skutočnosť ho neodradila, aby sa opätovne dopustil úmyselnej trestnej činnosti, a to už závažnejšej, keďže sa dopustil 2 pokračovacích zločinov.

Neobstojí ani námietka obžalovaného, že má vytvorené dobré rodinné zázemie a že by pracoval spoločne so svojim otcom. Ani tieto skutočnosti podľa názoru krajského súdu nepredstavujú také pomery obžalovaného, ktoré by odôvodňovali zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Vzhľadom na okolnosti prípadu krajský súd poznamenáva, že obžalovaný nebol uznaný za vinného, za ojedinelé náhodné konanie, ale išlo o viaceré skutky v krátkom časovom období, pričom došlo aj k reálnemu použitiu falšovaných bankoviek. Ani krajský súd teda nezistil také skutočnosti, ktoré by umožňovali zníženie dolnej hranice trestnej sadzby postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. tak, ako to navrhoval v odvolaní obžalovaný.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní poukázal na pripravovanú novelu Trestného zákona, ktorá mala upravovať aj trest odňatia slobody vo vzťahu k trestnému činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov v zmysle § 270 Tr. zák., krajský súd poznamenáva, že táto novela nebola v čase rozhodovania krajského súdu účinná, a preto je sťažnostná námietka obžalovaného v tomto smere bezpredmetná.

Krajský súd poznamenáva, že obžalovanému bol postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. ukladaný súhrnný trest odňatia slobody na úplne spodnej hranici zníženej trestnej sadzby – teda vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Takýto trest považuje aj krajský súd za zákonný. Uložený trest možno považovať za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie, ako aj represívnej stránky trestu. Ide o trest, ktorý v dostatočnej miere odzrkadľuje nebezpečnosť spáchaných zločinov, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Napokon takýto trest podľa názoru krajského súdu aj dostatočne vyjadruje morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Krajský súd potom na základe odvolania obžalovaného, po zrušení výroku o treste u obžalovaného A. B. tomuto uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere taktiež 4 roky a 8 mesiacov, ako uložil aj prvostupňový súd.

Postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody taktiež zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, keďže v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil aj výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/31/2023 z 27.06.2023, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, s odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 24 mesiacov a súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov.

Súčasne krajský súd zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Keďže predchádzajúcim rozsudkom, vo vzťahu ku ktorému bol obžalovanému ukladaný súhrnný trest, mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov, krajský súd preto rozhodol o uložení aj tohto trestu obžalovanému.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd na základe odvolania obžalovaného rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.